

Dönem : 1
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 238

Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve görevleri hakkındaki Kanunun 8 nci maddesinin sonuna bir fıkra eklenmesine dair kanun tasarısı ve Bayındırlık ve Plân komisyonları raporları (1/341)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 1860/2690

21 . 11 . 1962

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bayındırlık Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 12 . 10 . 1962 tarihinde kararlaştırılan «Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve görevleri hakkındaki Kanunun 8 nci maddesinin sonuna bir fıkra eklenmesine dair kanun tasarısı» gerekçesiyle birlikte iligik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

I. İnönü
Başbakan

GEREKÇE

Karayolları Genel Müdürlüğü faaliyetlerinin genişlemesi, bu Teşkilât Hukuk Müşavirliği mevzuuna giren işlerin de çoğalmasını irtaç etmiştir.

Genel Müdürlük, artan iş hacmini karşılayabilmek ve idareye bağlı, tecrübeli avukatlara sahibolabilmek için, bölgelerde mukaveleli avukat yerine mukayyet avukat kullanmak zarureti hissetmektedir. Halbuki 5539 sayılı Teşkilât Kanunundaki eksiklik dolayısıyla, ehliyetli mukayyet avukat bulmak ve istihdam etmek imkânları daralmaktadır. Karayolları mukayyet avukatları 1389 sayılı Kanunun diğer Devlet Daireleri avukatlarına tanıdığı haklardan mahrum bulunmaktadırlar.

Nitekim, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Teşkilât Kanununun müzakeresi sırasında, Karayolları Genel Müdürlüğünde tesbit edilen bu mahzur, avukatların 1389 sayılı Kanundan istifade etmelerini mümkün kılacak bir fıkra ilâvesi suretiyle izale edilmiştir.

Malûm olduğu üzere sarfedilen mesai ile tevem olarak ücret vermek prensibi gereğince mezkûr dairelerin mukayyet avukatlarına kazanılan vekâlet ücretleri bir nispet dahilinde taksim edilmektedir. Bu esas, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünde dahi aynen tatbik edilmekte böylece, ücret mevzuunda aynı Bakanlık camiası içinde değişik muamelelerin cereyan etmesi neticesi hâsıl olmaktadır.

Halen Karayollarında çalışan mukaveleli avukatlar hem haricte iş görme imkânına sahip buldukları ve hem de vekâlet ücretlerinin % 70 ini aldıkları halde, mukayyet avukatlar bu haklardan istifade edememektedirler.

Bu vaziyetin, bütün mesaisini Genel Müdürlüğe tahsis eden ve gerçekten büyük bir gayretle çalışmak mevkiinde bulunan mukayyet avukatların mağduriyetine sebeb olduğunda şüphe yoktur.

Karayolları Genel Müdürlüğüne ait dâvaları takibeden avukatlar arasındaki bu tefrikin giderilmesi ve avukat kadrosunun müstakar ve verimli bir hale getirilebilmesi için 5539 sayılı Teşkilât Kanununun 8 nci maddesinin sonuna 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilât Kanununun 14 nci maddesinin son fıkrasının aynen ilâve edilmesinin uygun olacağı mütalâa edilmektedir.

Bayındırlık Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bayındırlık Komisyonu
Esas No. 1/341
Karar No. 4

24.12.1962

Yüksek Başkanlığa

Bayındırlık Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 12.10.1962 tarihinde T. B. Millet Meclisine arzı kararlaştırılan «Karayolları Genel Müdürlüğü kuruluş ve görevleri hakkındaki Kanunun 8 nci maddesinin sonuna bir fıkra eklenmesine dair kanun tasarısı» komisyonumuzun 12.12.1962 tarihli toplantısında tetkik ve müzakere edildi.

Gereğede belirtildiği veçhile :

- A) Mukayyet avukatların vekâlet ücretinden istifadelerini sağlayarak mevzua yani âmme menfaatine alâka ve gayretin arttırılması,
  - B) Zamanla mukaveleli avukat müessesesini tamamen kaldırarak mukayyet avukatlarla yetinilmesi imkânının sağlanması,
  - C) Bugünkü maaş kadrolariyle karşılanamayan avukat ihtiyacının karşılanması,
  - D) Devlet Su İşleri, Maliye Bakanlığı, Orman Umum Müdürlüğü ve benzeri dairelerle eşitlik sağlanması zaruretine binaen kanun tasarısının kabulüne ekseriyetle karar verildi.
- Havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü			
Eskişehir	Konya	Artvin	Çorum	İstanbul
S. Öztürk	F. Özlen	N. Ata	N. Ahıskaloğlu	Ş. Orhon
		Kırklareli	Trabzon	
		A. Altuğ	E. Dikmen	

Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No: 1/341
Karar No: 83

6.6.1963

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Karayolları Genel Müdürlüğü kuruluş ve görevleri hakkındaki Kanunun 8 nci maddesinin sonuna bir fıkra eklenmesine dair kanun tasarısı ve Bayındırlık Komisyonu raporu Komisyonumuza havale edilmiş olmakla ilgili Hükümet temsilcileri hazır oldukları halde incelendi ve görüşüldü.

Gereğede ve Bayındırlık Komisyonu raporunda da sarahaten belirtildiği üzere :

1. Karayolları teşkilâtının ve faaliyetlerinin genişlemesine muvazi olarak bu idarenin Hukuk Müşavirliği mevzuuna giren işleri de artmıştır.
2. Karayolları Genel Müdürlüğü artan işlerini yürütebilecek kadrolu avukat temin edememektedir.
3. Bu yüzden Karayolları Genel Müdürlüğü 5539 sayılı Kanunun 8 nci maddesinin kendisine verdiği salâhiyete dayanarak mukaveleli avukat kullanmaktadır. Ancak bu avukatlar dışarıdan iş almakta oldukları için daireye tam mânasiyle bağlanmamaktadırlar.
4. Genel bütçeli dairelerle, katma bütçeli idarelerde ve Karayolları mukaveleli avukatlarına tatbik edildiği gibi Karayolları mukayyet avukatlarına da 1389 sayılı Kanun hükümlerinin tatbik edilmesini temin maksadiyle 5539 sayılı Kanunun 8 nci maddesinin sonuna bahis konusu fıkranın eklenmesi yerinde olacaktır.

Böyle ücretli kadrolara geçecek olan avukatlar bulunacağından bunların idare ile ilgileri daha sağlam bir şekle sokulacaktır. Ayrıca mukaveleli olarak çalışan avukatların daimi kadroya geçmeleri dolayısıyla de maddi külfeti de çok azalacaktır. Hizmetin ifası bakımından da yerinde görülen tasarı komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	
Hatay	Ordu	Yozgat	Artvin
Ş. İnal	A. H. Onal	V. Uyar	S. O. Avcı
Aydın	Aydın	Balıkesir	Çanakkale
O. Apaydın	İ. Sezgin	A. A. Bolak	Ş. İnan
Çiresun	Gümüşane	Hatay	Kırşehir
İ. E. Kılıçoğlu	S. Savacı	A. S. Hocaoğlu	A. Bilgin
Maras	Sinop	Sivas	Trabzon
E. Kaplan	M. Alicanoğlu	M. Vural	A. Şener

İmzada bulunmadı

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve görevleri hakkındaki Kanunun 8 nci maddesinin sonuna bir fıkra eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve görevleri hakkındaki 5539 sayılı Kanunun 8 nci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

«Genel Müdürlük hukuk müşaviri ve avukatları mahkemelerle iora dairelerince takdir edilecek vekâlet ücretinden Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü teşkilâtı gibi faydalanırlar.»

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

12 . 10 . 1962

Başbakan	Devlet Bakanı ve	Devlet Bakanı ve	Devlet Bakanı ve
<i>İsmet İnönü</i>	Başb. Yardımcısı	Başb. Yardımcısı	Başb. Yardımcısı
Devlet Bakanı	<i>E. Alican</i>	<i>H. Dinçer</i>	<i>T. Feyzioğlu</i>
<i>H. O. Bekata</i>	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
Millî Savunma Bakanı V.	<i>R. Aybar</i>	<i>N. Ökten</i>	<i>A. K. Yörük</i>
<i>H. O. Bekata</i>	İçişleri Bakanı V.	Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
Millî Eğitim Bakanı	<i>O. Öztürk</i>	<i>F. C. Erkin</i>	<i>F. Melen</i>
<i>Ş. R. Hatipoğlu</i>	Bayındırlık Bakanı	Ticaret Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı
Güm. ve Tekel Bakanı	<i>İ. Seçkin</i>	<i>M. Ete</i>	<i>Y. Azizoglu</i>
<i>O. Öztürk</i>	Tarım Bakanı	Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı
Sanayi Bakanı	<i>M. İzmen</i>	<i>R. Ökten</i>	<i>B. Ecevit</i>
<i>F. Çelikkaya</i>	Ba. - Ya. ve Tu. Bakanı V.	İmar ve İskân Bakanı	
	<i>M. Ete</i>	<i>F. K. Gökyay</i>	